

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податкові системи зарубіжних країн

Освітня програма «Управління міжнародним бізнесом»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Затверджено на
засіданні кафедри
міжнародних економічних
відносин
Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Податкові системи зарубіжних країн
Освітня програма	Управління міжнародним бізнесом
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна
Курс / семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни: ознайомлення з основами податкових систем зарубіжних країн; структурою і складом податкових систем країн з федеративним і унітарним державним устроєм; особливостями податкових систем країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою; елементами міжнародного податкового планування.

Основними завданнями вивчення студентами дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» є засвоєння ними знань та набуття навичок щодо:

- макроекономічних характеристик податкових систем різних країн світу;
- основних принципів функціонування податкових систем різного типу;
- системного розуміння організації податкового адміністрування та особливостей формування податкових органів в зарубіжних країнах;
- аналізу показників, які характеризують податкові доходи бюджетів зарубіжних країн, і вміння робити висновки щодо проведеної цими країнами податкової політики;
- способів оцінки наслідків податкових новацій на прикладі зарубіжних країн.

Міждисциплінарні зв'язки: «Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами», «Міжнародні фінанси», «Управління корпоративними фінансами».

Компетентності

- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
- СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
- СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
- СК16. Здатність використовувати професійно-профільовані знання для створення суб'єктів міжнародного бізнесу інноваційного типу в бізнес-середовищі України та країн ЄС;

Програмні результати навчання

- ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 18. Знати основні тенденції інноваційної політики глобальних фірм та транснаціональних корпорацій; розуміти економіку інноваційної діяльності в плані розвитку ринкової економіки, менеджменту, маркетингу та бізнес-планування

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Основи розвитку та функціонування податкових систем зарубіжних країн	Податкова система та її місце у фінансовій системі держави. Елементи системи оподаткування. Класифікація податкових платежів. Порядок та способи сплати податкових платежів	Тести, питання, кейси
2.	Тема 2. Характеристика податкової статистики зарубіжних країн	Розглянути рівень оподаткування у світовій економіці. Дослідити поняття податкового тягару і показники його оцінки, що застосовуються в розвинених країнах. Опанувати способи аналізу податкової статистики і податкової інформації	Тести, питання, кейси
3.	Тема 3. Співвідношення прямого і непрямого оподаткування в зарубіжних країнах	Проаналізувати співвідношення прямих і непрямих податків, моделі співвідношення прямих і непрямих податків у країнах з розвинутою ринковою економікою та країнах, що розвиваються. Дослідити особливості побудови прямого оподаткування в країнах з розвинутою ринковою економікою. Оподаткування колективних та індивідуальних доходів, оподаткування капіталу і власності. Виокремити загальні принципи побудови непрямого оподаткування	Тести, питання, кейси
4.	Тема 4 Особливості функціонування податкових систем федеративних держав	Охарактеризувати податкову систему США. Виокремити основні повноваження державних органів США. Виокремити основні види податків у США. Провести характеристику податкової системи Німеччини. Схарактеризувати основні види податків у Німеччині.	Тести, питання, кейси
5.	Тема 5. Особливості функціонування податкових систем унітарних держав	Провести характеристику податкової системи Японії. Схарактеризувати основні види податків у Японії. Провести характеристику податкової системи КНР. Схарактеризувати основні види податків у КНР.	Тести, питання, кейси

6.	Тема 6. Міжнародні податкові відносини	Виокремити проблеми гармонізації податкових систем різних країн. Дослідити особливості прямого і непрямого оподаткування.	Тести, питання, кейси
----	--	---	-----------------------

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	80
Бали за самостійну роботу студентів	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Бали за теми, винесені на практичні заняття	Бали за самостійну роботу студентів	Максимальна кількість балів
80	20	100

Поточний контроль з дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході практичних занять та контролю самостійного опрацьованої додаткової літератури.

Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка складається з суми здобутих оцінок впродовж семестру.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Herzfeld, M. (2019). International taxation in a nutshell. West Academic Publishing. 2. Isenbergh, J. W., & Wells, B. (2019). International taxation. Foundation Press. 3. Nexia International. (2017). The international tax handbook. Bloomsbury Publishing. 4. Oats, L., & Mulligan, E. (2021). Principles of international taxation. Bloomsbury Professional. 5. OECD. (2015). OECD tax policy studies taxation of SMEs in OECD and G20 countries. OECD Publishing. 6. Андрущенко, В. Л., Варналій, З. С., Прокопенко, І. А., & Тучак, Т. В. (2012). Податкові системи зарубіжних держав. 7. Іващук, І. О. (2001). Податкові системи зарубіжних країн. 8. Крисоватий, А. І. (2001). Податкові системи зарубіжних країн. 9. Литвиненко, Я. В., & Якушик, І. Д. (2004). Податкові системи зарубіжних країн. К.: МАУП. 10. Фоміна, Т. В. (2018). Податкові системи зарубіжних країн.	
Ресурси курсу	
Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://d-learn.pro/	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних економічних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 104. Тел.: (0342) 75-20-27 Email: https://kmev.pnu.edu.ua/ Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/groups/2021045604705063
Викладачі:	Морозова Олена Сергіївна К.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин Благу́н Семен Іванович старший викладач кафедри міжнародних економічних відносин
Контактна інформація викладача	(0342) 75-20-27 semen.blahun@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до <u>Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u> (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням

	<p>сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проекті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедр міжнародних відносин.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).</p>

Викладачі

Морозова О.С., Благун С.І.